

Handläggare
Helena Robertsson
Telefon: 08-50825232

Till
Socialnämnden
2023-06-13

Stockholmsenkäten 2022

Ämnesrapport Psykisk ohälsa baserad på
Stockholmsenkätens resultat 2022

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten och att den överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden.

Sammanfattning

Rapportens sambandsanalyser visar att det verkar finnas ett tydligt samband mellan psykisk ohälsa och flera undersökta variabler, bland annat visar resultaten att elever som inte trivs i skolan har sämre psykosomatisk hälsa än de som trivs mycket bra. Andra starkt påverkande variabler för psykisk ohälsa är utsatthet för mobbning, ifall föräldrarna anses vara en god förebild samt om föräldrarnas humör påverkar eleven. Det går också att se ett samband mellan psykisk ohälsa och spelproblematik respektive narkotikabruk. Elever som rapporterar problem med spelande mår sämre än de som inte upplever spelrelaterade problem, speciellt intressant är att pojkarnas resultat är sämre än flickornas, som i många andra frågor rapporterar sämre mående än pojkar. Elever som använt narkotika under den senaste månaden rapporterar sämre mående än de som avstått narkotika, och de som mår allra sämst verkar vända sig till främst narkotikaklassade smärtstillande- och sömnmedel. Skillnaderna i resultaten är framför allt mellan pojkar och flickor, och inte mellan årskurser eller stadsdelsområde.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten och att den överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden.

Socialförvaltningen
Avdelningen för stadsövergripande sociala
frågor

Storforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Bakgrund

Levnadsvaneundersökningen Stockholmsenkäten har i olika former genomförts sedan 1970-talet och socialförvaltningen har i dagsläget tillgång till flera tidsserier från 1998. Datainsamling sker under vårterminen vartannat år och ska ligga till grund för stadens

förebyggande arbete med unga, samt fungera som verktyg för praktisk forskning och kunskapsutveckling.

Målgruppen för undersökningen är elever i grundskolans åk 9 och i gymnasiet år 2. I samband med mätningar publiceras Stockholmsenkätens resultat först på stadsövergripande nivå och därefter på stadsdelområdesnivå. Efter varje genomförande av enkäten avrapporteras fördjupade sammanfattningar av resultat i olika ämnesrapporter, tidigare skrevs årsrapporter.

Ärendet

I ämnesrapporten Psykisk ohälsa som baseras på Stockholmsenkätens resultat 2022 beskrivs elevernas mående på flera analysnivåer. Dels följs frågornas utveckling på stadsövergripande- och stadsdelområdesnivå över tid (år 2004 till 2022), dels följs skillnader mellan flickor och pojkar samt mellan elever på grundskolan och i gymnasiet.

Förutom beskrivande statistik ingår även sambandsanalyser av psykisk ohälsa genom analyser av indexet god psykosomatisk hälsa samt andelen *elever som känner sig ledsna och deppiga utan att veta varför* gentemot frågor inom ANTS, framtid, skola, mobbning, covid-19-pandemin, fritid samt föräldrar.

Sedan frågeblocket om psykisk (o)hälsa introducerades i 2004 års undersökning har flickor kontinuerligt rapporterat ett sämre psykiskt och psykosomatiskt mående, jämfört med pojkar. Även om pojkars mående verkar försämrats något över tid, är det framför allt flickors psykiska ohälsa som försämrats över tid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 7 juni 2023. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 8 juni 2023.

Jämställdhetsperspektiv

I majoriteten av presentationerna av Stockholmsenkätens resultat redovisas könsuppdelad statistik. Inom ämnet psykisk ohälsa finns tydliga skillnader i flickors och pojkars mående. Under flera mätår syns att flickor mår sämre än pojkar. Inom självrapporteringsstudier finns alltid risk för så kallad över- eller undertäckning vilket är viktigt att tänka på vid tolkning av resultaten. Bland annat verkar det finnas skillnader i normer mellan flickor och pojkar när det gäller hur man ger uttryck för eller söker vård för psykisk ohälsa¹

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten och att den överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Stockholmsenkäten 2022 – Ämnesrapport Psykisk ohälsa.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-06-01
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2023-06-01